

Macedonian – Македонски

Национален акционен план за деменција: преглед

Овој документ овозможува преглед на Националниот акционен план за деменција 2024-34 (Акционен план), 10-годишен план за подобрување на животот и грижата за лица со деменција во Австралија.

За Акциониот план

Акциониот план се состои од 8 постапки кои овозможуваат да се направат вистински и долготрајни промени за да се подобри квалитетот на животот за австралијаните со деменција. Секој има определена улога во поддршката на Акциониот план. Владите на сите нивоа, заедно со давателите на услуги, бизнисите, заедницата и невладиниот сектор може да ги поддржат лицата со деменција, нивните фамилии и негуватели.

Деменцијата е здравствен проблем кој се зголемува и има забележително влијание врз поединците, семејствата и негувателите. Повеќе од 400.000 Австралијани имаат деменција, бројка што се предвидува да стане повеќе од двојно поголема до 2058 година.

Развој

Акциониот план е резултат на обемна консултација со лица со деменција и со нивните семејства и негуватели, како и со врвни тела, здравствени работници, истражувачи и даватели на поддршка за нега на стари лица и на лица со попреченост.

Примена

Акциониот план е заеднички план на владите на австралиските држави и територии. Тој ќе биде применет преку низа планови за примена. Првиот план за примена ќе биде насочен кон областите кои засегнатите страни ги идентификуваа како непосредни потреби. Тој ќе биде објавен во 2025 година.

Надгледување и процена

Националниот центар за следење на деменција при Australian Institute of Health and Welfare [Австралискиот Институт за здравје и добросостојба], ќе собира податоци и ќе го следи напредокот во врска со Акциониот план. Центарот ќе објави и ќе одржува интернет огласна табла за Акциониот план, која ќе биде обновувана секоја година за да дава извештај за мерките на напредок.

Постапки

Акциониот план се состои од 8 мерки на високо ниво со цел да се подигне свеста за деменција, да се намали ризикот на населението од деменција и да се овозможат подобро координирани услуги за лицата со деменција и за нивните семејства и негуватели.

Постапка 1: Промовирање на еднаквост и човечки права

Постапка 2: Справување со чувството на срам, подобрување на свесноста и промовирање на вклученост

Постапка 3: Поттикнување на поединците и заедниците да го намалат ризикот каде што е можно и да ги одложат појавата и напредувањето

Постапка 4: Да се подобри дијагностиирањето на деменција и грижата, и поддршката после дијагнозата

Постапка 5: Да се подобри третманот, координацијата и поддршката за лицата со деменција

Постапка 6: Да се поддржат негувателите на лицата со деменција

Постапка 7: Да се зголеми способноста на персоналот да ги негуваат и поддржуваат лицата со деменција

Постапка 8: Да се подобрят податоците за деменција, да се доведе до максимум влијанието на истражувањето за деменција и да се промовира иновација

Постапка 1: Промовирање на еднаквост и човечки права

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Моите права се испочитувани. Јас имам чувство на независност, значење и идентитет и живеам живот без нееднаквост и малтретирање. Имам пристап до информациите, поддршката и услугите кои ги задоволуваат моите потреби и желби. Имам пристап до културно безбедна и сеопфатна нега.

Како ќе ги подобриме резултатите?

- Лицата со деменција да се вклучат во реформа која вклучува идентификација, развој и процена на постапките во Акциониот план.
- Да се промовира и подобри пристапот кон ресурси за поддржано донесување на одлуки, за лицата со деменција да можат подобро да избираат и донесуваат одлуки кои влијаат врз нивните животи.
- При подготвувањето на нов Закон за нега на стари лица да се внесат основни човечки права и принципи на поддржано донесување на одлуки.
- Да се внесат и подобрат стратегии кои ќе гарантираат дека лицата со деменција се ослободени од сите форми на деградирање или нечовечен третман, насиљство, експлоатација, запоставување или малтретирање.
- Да се подобри пристапот кон културно соодветни информации за деменцијата, негата и поддршката на луѓето од Првите нации и заедниците, кои ги препознаваат нивните уникатни потреби во врска со информации, дијагностицирање и нега.
- Иницијативите и моделите на финансирање за луѓето од Првите нации да се усогласат со Реформите за приоритет од Државниот договор за Closing the Gap and National Aboriginal and Torres Strait Islander Health Plan [Затворање на јазот и Националниот план за здравство на Аборицините и Острожјаните од Теснецот Торес] 2021-2031 година. Ова ќе го овозможи развојот на секторот контролиран од заедницата за поддршка на луѓето од Првите нации кои што живеат со деменција и ќе примени периоди кон грижата и поддршката на деменција предводени од заедницата и локацијата.
- Да се подобри пристапот до културно подобни информации за деменцијата, негата и поддршката за културно и јазично разновидните (CALD) и други разновидни заедници кои ги задоволуваат своите потреби за свесност за деменцијата, намалување на ризикот, дијагноза и нега.
- Да се подобри усогласувањето на иницијативите и моделите на финансирање за лица со деменција преку Australia's Disability Strategy [Австралиската стратегија за попреченост] 2021-2031 година каде што е соодветно. Ова ќе овозможи лицата со попреченост и деменција да можат да го постигнат својот потенцијал како еднакви членови на заедницата.

Потреба за промена	Еднаквоста и човечките права се во центарот на тоа животот да се направи подobar за лицата со деменција. Ова значи да овозможиме тие да може да добиваат здравствени услуги и услуги за нега на стари лица и дека нивната независност и избор се заштитени.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Сите нивоа на австралиското општество ја заштитуваат и промовираат еднаквоста и човечките права на лицата со деменција и на нивните негуватели, за да се чувствуваат безбедни и способни да живеат самостојно со почит, еднаквост и достоинство, без малтретирање. Секое лице со деменција има подеднаков пристап до квалитетна нега за деменција и поддршка кои ги исполнуваат нивните потреби и желби.

Како знаем дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лицата со деменција чувствуваат дека имаат повеќе контрола врз своите животи. 2. Зголемен пристап и разбирање на поддршката за донесување на одлуки за сите лица со деменција, вклучувајќи ги луѓето од Првите нации, културно и јазично разновидните (CALD) и други разновидни заедници. 3. Зголемен пристап и употреба на соодветно наменети и културно соодветни ресурси за деменција, вклучувајќи владини ресурси за луѓето од Првите нации, културно и јазично разновидните (CALD) и други разновидни заедници. 4. Лицата во регионалните, руралните и оддалечените средини имаат подобрен пристап кон дијагностицирање на деменција и поддршка.
---	---

Постапка 2: Справување со чувството на срам, подобрување на свесноста и промовирање на вклученост

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Се чувствуваам безбеден/безбедна и вклучен/вклучена во општеството и имам чувство на значење и идентитет. Живеам без чувство на срам, дискриминација и малтретирање.

Како ќе ги подобриме резултатите?

1. Да се прошири свесноста за деменцијата, вклучувајќи приказни за животни искуства, за да се подобри разбирањето на деменцијата низ целото австралиско население.
2. Да се соработува со лицата со деменција и со нивните негуватели, со цел заеднички да се подготвуваат, планираат, тестираат и приспособуваат комуникации во врска со деменцијата.
3. Да се соработува со лицата со деменција, вклучувајќи ги луѓето од Првите нации, CALD заедниците, жените и девојките, младите луѓе, лицата со попреченост и LGBTIQA+ заедниците, за заеднички да се планираат, тестираат и приспособуваат информации за свесност за деменцијата и ресурси.
4. Да се зголеми приемот на деменција кој овозможува дизајн и примена во услугите за поддршка на него за стари лица и попреченост, во болници, јавни места, бизниси и локални услуги. Ова ќе ги зголеми до максимум можностите за учество на лицата со деменција.

Потреба за промена	Сакаме да се осигураме дека секој разбира, прифаќа и е свесен што е деменција. Ова значи дека лицата со деменција може да бидат дел од заедницата и да уживаат во живот со смисла и достоинство.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Австралија е општество кое ја вклучува деменцијата, и ги разбира лицата со деменција и нивните негуватели. Тоа активно им овозможува целосно да учествуваат во општеството и ги поддржува да живеат самостојно и подолго во нивните заедници.
Како знаеме дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Намалено чувство на срам и подобрено однесување на австралијаните кон лицата со деменција. 2. Зголемено знаење помеѓу австралијаните за тоа што е деменција и како таа влијае врз лицата со деменција. 3. Зголемена подготвеност кај луѓето:<ol style="list-style-type: none"> а) да бараат помош ако мислат дека имаат симптоми на деменција б) да ја споделат нивната дијагноза на деменција. 4. Зголемен број на заедници пријателски расположени кон лицата со деменција. 5. Намален број на лицата со деменција кои чувствуваат срам, дискриминација и малтретирање.

Постапка 3: Поттикнување на поединците и заедниците да го намалат ризикот каде што е можно и да ги одложат појавата и напредувањето

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Јас имам поддршка да преземам чекори каде што ќе можам за да одржам здрав начин на живот, да ги намалам ризиците и да го одложам напредувањето на деменцијата.

Како ќе ги подобриме резултатите?

1. Да се подобри австралиската свесност за факторите на ризик и превентивните дејствија кои може да се преземат за да се намали ризикот од развивање, одложување на појавата или забавување на напредокот на деменција. Ова вклучува промовирање на здравјето и превентивни програми кои го поддржуваат севкупното здравје.
2. Да се промовираат придобивките на умственото здравје на луѓето кои редовно и безбедно се занимаваат со спорт, вежби и движење.
3. Да се зголеми свесноста за стратегиите за подобрување на умственото здравје и да се воспостави пристап кон здравјето на целокупното население за порано откривање на деменција и интервенција.
4. Да се развијат наменски стратегии и пораки за луѓето од разновидни заедници или за оние со зголемен ризик од добивање деменција, во соработка со релевантните заедници.
5. Да се применат интервенции базирани на факти, за да се намали ризикот од деменција, вклучувајќи го населението со повисок ризик и лицата со блага когнитивна попреченост (MCI).

Потреба за промена	Стареењето е само еден фактор кој може да доведе до деменција. Работи како што се нашето здравје, околината и генетиката исто така може да играат улога.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Луѓето ги разбираат факторите кои го зголемуваат нивниот ризик од деменција и добиваат поддршка да преземат дејствија да ги намалат ризиците онаму каде што можат, во сите периоди на животот.
Како знаеме дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подобрено знаење кај генералното население и заедниците со зголемен ризик од добивање деменција за факторите на ризик за деменција. 2. Зголемено разбирање кај персоналот во примарната нега за начините како да се намали ризикот и да се одложи почетокот на деменција. 3. Зголемен број на австралијани кои преземаат чекори да го намалат својот ризик од добивање деменција.

Постапка 4: Да се подобри дијагностицирањето на деменција и -грижата и поддршката после дијагнозата

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Можам да ги препознам знаците на деменција и знам каде да одам ако имам прашања. Имам пристап до здравствени работници кои сакаат и можат да ги испитаат моите симптоми и да дадат навремена дијагноза. Поврзан сум со информации и поддршка кои ќе ми помогнат мене, на мојата кариера и на моето семејство веднаш по дијагностицирањето на деменција.

Како ќе ги подобриме резултатите?

1. На секои 3 до 5 години да се преразгледуваат и ажурираат упатствата за клиничка пракса и принципите за нега на лица со деменција.
2. На секои 3 до 5 години да се преразгледа како Medicare Benefits Schedule [Распоред на придобивките од Medicare] (MBS) и Pharmaceutical Benefits Scheme [Шема за фармацевтски придобивки] (PBS) го поддржуват ефективното дијагностицирање на деменција и постојаното справување со неа.
3. Да се разјаснат начините за прегледи, процена и дијагностицирање на деменција низ целата земја, вклучувајќи наоѓање на најдобра пракса.
4. Да се зголеми капацитетот и достапноста до клиники за памтење и да се прегледа моделот на финансирање.
5. Да се вградат клиники за памтење во посочени здравствени организации под контрола на Aboriginal Community Controlled Health Organisations (ACCHOs) и Aboriginal Community Controlled Organisations (ACCOs) за да се поддржи подобрен пристап, дијагноза и нега за луѓето од Првите нации.
6. Да се развијат и промовираат културно соодветни когнитивни алатки за проценка, во соработка со разновидни заедници и стручњаци, и да се поддржи обука на лекарите да ги употребуваат овие алатки.
7. Да се подобри поддршката, координацијата на нега и планирањето за лица со деменција и за нивните негуватели после поставувањето на дијагноза за деменција, вклучувајќи ги моделите за луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници.
8. Да се подобрят услугите за дијагностицирање и после дијагностицирање и поддршката за групи кои се соочуваат со додатни пречки за нега, како што се лица со порана појава на деменција и деца со деменција и на нивните семејства.
9. Да се подобри и да се вклопи поддршка за лица со деменција во услугите за поддршка на попреченост.

Потреба за промена	Важно е деменцијата да се открие рано. Поддршката од здравствените служби, службите за нега на стари лица и службите за попреченост треба да им помогнат на лицата со деменција да уживаат во животот што е можно повеќе.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Знаците на деменција се препознаваат и луѓето добиваат дијагноза колку што е можно порано, што им помага да го забават напредокот, да ги зголемат до максимум нивните способности и да планираат за во иднина. На луѓето им се даваат информации и се поврзуваат со координирана поддршка веднаш по нивното дијагностицирање на деменција.

Како знаем дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подобрена национална постојаност во услугите кои се нудат на клиниките за памтење заради проценка и нега и поддршка после поставувањето на дијагноза. 2. Зголемен број на луѓе на кои е извршена процена за деменција во клиниките за памтење. 3. Зголемен број на лица од Првите нации Староседелци прегледани и поддржани во клиниките за памтење, вклучувајќи ги и клиниките вклопени во ACCHOs и ACCOs. 4. Зголемен број на лица со знаци и симптоми на деменција кои се прегледани од специјалист во рок од три месеци од добивањето на упат. 5. Намалување на просечното време потребно за луѓето да добијат дијагноза на деменција после појавата на првите симптоми. 6. Зголемен број на лица со деменција со план за справување со хронична болест, направен со нивниот општ лекар (GP). 7. Зголемен број на лица со деменција и на нивни негуватели кои пријавуваат позитивно искуство на нега за време на поставувањето на дијагнозата и потоа. 8. Повеќе луѓе со порана појава на деменција и деца со деменција имаат пристап до услугите и поддршката, и се задоволни од нив за време на поставувањето на дијагнозата и потоа, вклучувајќи ги услугите за попреченост.
---	---

Постапка 5: Да се подобри третманот, координацијата и поддршката за лицата со деменција

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Јас имам надеж и пристап до потребната поддршка да живеам со деменција колку што е можно подобро, дури и кога моите способности и потреби ќе се променат. Имам поддршка да донесувам, комуницирам и учествувам во одлуки кои се однесуваат на услугите што ги добивам.

Како ќе ги подобриме резултатите?

1. Да се идентификува и промовира рана интервенција, пристап кон повторно оспособување, поддршка на ресторативна нега и ресурси за лица со блага когнитивна попреченост (MCI) и деменција.
2. Да се обезбеди флексибилност во начинот на кој се пружа поддршката за деменција, вклучувајќи достапност на теренски модели и иновативна употреба на технологија.
3. Да се обезбеди најдобра пракса за нега на деменција во услугите за нега на стари лица и попреченост, фокусирана на подобрување на квалитетот на животот, добросостојбата и безбедноста на луѓето со деменција, и која ги исполнува нивните социјални и културни желби.
4. Да се поддржат давателите на нега за стари лица, попреченост и здравствена нега, во услови на станарска нега и во заедницата, како и неформални негуватели заради подобро разбирање и соодветен одзив на потребите на лицата со деменција. Ова вклучува и промени во однесувањето и околината, без несоодветна употреба на рестриктивни постапки.
5. Подобрување на услугите за лица со посложени или сериозни симптоми на однесување и психолошки симптоми на деменција, вклучувајќи зголемена достапност на соодветна станарска нега и иновативни модели на нега.
6. Зголемено посредување и споделување на информации помеѓу примарната нега, поддршката на попреченост, негата за стари лица и болничкото окружување на ниво на систем, за да се подобри интегрирањето и континуитетот на негата.
7. Да се идентификуваат потребите на лицата со деменција при прием во болница. Да има воспоставена поддршка, структура и нега за да се намали потенцијалниот ризик од повреда, да се овозможи пристап на нега ориентиран кон личноста и да се обезбедат услуги за безбедно и ефикасно преместување во и од болница.
8. Да се идентификуваат, појаснат и промовираат начини и можности за палијативна нега за лица со деменција.
9. Да се промовираат културно соодветни можности за палијативна нега, совети и ресурси за планирањето однапред на нега и палијативна нега за луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници.

Потреба за промена	Заедничкото работење и споделувањето на информации помеѓу здравствената нега, негата за стари лица и поддршката за попреченост е клучно за да им се помогне на лицата со деменција.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Лицата со деменција и нивните семејства се поврзани со координирани услуги кои вклучуваат деменција и кои ги исполнуваат нивните индивидуални и променливи потреби. Лицата со деменција се самостојни и се поддржани да донесуваат одлуки во врска со нивната нега и други поддршки, ако и кога им се потребни.

Како знаем дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подобрена координација на нега за лица со деменција. 2. На лицата со деменција и на нивните негуватели им е полесно да работат со системите за поддршка на здравјето, негата за стари лица и попречност, за да имаат пристап до услугите и поддршката која им е потребна. 3. Пораст на бројот на лица од Првите нации, CALD и други разновидни заедници кои имаат пристап до соодветни услуги и поддршка за деменција. 4. Подобрени искуства со примарниот здравствен систем и резултатите за лица со деменција. 5. Зголемен број на лица со деменција со редовно преразгледување на лековите. 6. Подобрени болнички искуства и искуства со преместување, и резултати за лицата со деменција, како што се намален број на хоспитализации кои може да се одбегнат и намалување на несоодветни долготрајни болнички престои. 7. Подобрени искуства со негата за стари лица и резултати за лицата со деменција. 8. Намален број на лица со деменција кои доживуваат употреба на несоодветни рестриктивни постапки во старски дом. 9. Подобрено планирање однапред на напредна нега и палијативна нега за лица со деменција. 10. Пораст во планирањето на соодветна културна напредна нега и палијативна нега за лицата со деменција од луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници.
---	---

Постапка 6: Да се поддржат негувателите на лицата со деменција

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Моите негуватели се добро поддржани и се способни да го одржуваат нивното сопствено здравје и благодет. Моите негуватели и јас сме способни да одржуваме исполнет и обострано корисен однос.

Како ќе ги подобриме резултатите?

1. Обезбедување на активно учество на негувателите како партнери во нега, вклучувајќи културно безбедни и вклучителни приоди.
2. Поддржете ги негувателите и семејствата за да се подобри нивното знаење за деменција и нејзиното напредување преку пристап до образование и обука, вклучувајќи наменски информации за негуватели од луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници.
3. Да се подобрат можностите за одмор кои подобро ги исполнуваат потребите на лицата со деменција и на нивните негуватели.
4. Да се подобрат достапноста и корисничкото искуство на My Aged Care, Carer Gateway и Националната линија за помош на лицата со деменција.
5. Да се подобри разгледувањето на потребите на негувателите во процесот на проценката на нега за стари лица и да се промовираат начини да се намали исцрпеността и стресот.
6. Да се подобри пристапот до итна или преодна станарска нега за одмор од заедницата или од болница, вклучувајќи ги негувателите од луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници.

Потреба за промена	Негувателите се значаен дел од австралискиот здравствен систем, вклучувајќи ги нашите системи за нега на стари лица, попреченост, завршување на животот и заедницата. Ним им е потребна вистинската информација и помош за да се справат со физичките, менталните и општествените барања на нивната улога како негуватели.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Негувателите имаат информации, обука и поддршка која им е потребна за да ја извршуваат нивната улога за поддршка и за да го одржат сопственото здравје и благодет.
Како знаеме дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зголемена свесност на негувателите, пристап и задоволство со услугите за поддршка на деменција и со ресурсите. 2. Зголемен пристап за негувателите од луѓето од Првите нации за да ги поддржат услугите вклопени во ACCOs и ACCOs. 3. Зголемен пристап и употреба на нега за одмор од страна на лицата со деменција. 4. Зголемен пристап и употреба на културно соодветна нега за одмор од страна на лицата со деменција и негувателите од луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници. 5. Зголемена поддршка достапна за негувателите и членовите на семејствата на лицата со рана појава на деменција. 6. Подобрување во сопствено известување за благодетта кај негувателите на деменција.

Постапка 7: Да се зголеми способноста на персоналот да ги негуваат и поддржуваат лицата со деменција

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Луѓето кои ме поддржуваат ја разбираат деменцијата и одвојуваат време за да ме запознаат и да ги сослушаат моите проблеми. Добивам нега, поддршка и информации кои ги задоволуваат моите потреби и се чувствителни за моите лични околности.

Како ќе ги подобриме резултатите?

1. Да се зајакне обуката за деменција, вклучувајќи вклопување на фокус врз деменцијата како дел од клучните способности, да се подобрят начините на обука и да се обезбедат можности за советување и надгледување за персоналот за здравство, нега на стари лица, поддршка на попреченост и друг персонал, вклучувајќи ги негувателите и волонтерите. Ова ќе ја поддржи најдобрата пракса за нега за деменција и поддршка, и зголемување и задржување на способност.
2. Да се поддржат начините за обука на негуватели и работници од луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници, за да се вклучат во персоналот за нега на деменција.
3. Да се поддржи обуката за персоналот во примарната нега, вклучувајќи ги општите лекари, медицинските сестри и главните медицински сестри, професионалците од здруженото здравство и здравствените работници од Аборицини и Островјани од Теснецот Торес, за подобро да ги задоволат потребите на лицата со деменција и на негувателите.
4. Да се зголеми пристапот до обука според способноста и до ресурсите, за да се подобри разбирањето на деменцијата за оние кои работат во клучни сручби во заедницата како што се полиција, брза помош, пожарникари, итни услуги и казнено-поправни служби.
5. Да се поттикне свесноста за деменција и обука од страна на службите во локалната заедница, вклучувајќи го јавниот превоз, банките, поштите и другите бизниси за подобро да ги поддржиме лицата со деменција во нивната улога како клиенти.
6. Да се поттикне организациона култура на квалитетна, безбедна, ориентирана кон личноста и културно безбедна нега на деменција во услугите на здравство, попреченост и во услугите за нега на стари лица.

Потреба за промена	Неопходно е да се имаат вистинските способности за да се укаже најдобра нега на лицата со деменција и за да се почитуваат нивните човечки права.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Персоналот во примарна нега, акутна, нега во заедницата, здравствена и нега за стари лица ја добива обуката и поддршката која им е потребна за да им пружи висококвалитетна нега на лицата со деменција, на нивните семејства и негуватели. Негата се сосредоточува на оптимизирање на квалитетот на животот, е ориентирана кон личноста, културно безбедна и се укажува преку период заснован врз човечките права.
Како знаеме дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зголемени можности за обука и ресурси за деменција достапни за персоналот во здравството, негата за стари лица, попреченоста и услугите во заедницата. 2. Зголемен број на работници во примарна, акутна нега, нега за стари лица, попреченост и услуги во заедницата кои добиваат специјална обука за деменција. Ова вклучува здравствени работници и лекари Аборицини и Островјани од Теснецот Торес.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Зголемена способност на здравствените услуги, услугите во заедницата, секторите за нега на попречност и стари лица кои работат со лица со деменција. 4. Негата на деменција за луѓето од Првите нации обезбедена од вообичаените даватели е културно безбедна.
--	---

Постапка 8: Да се подобрат податоците за деменција, да се доведе до максимум влијанието на истражувањето за деменција и да се промовира иновација

Соопштување на резултатот за лицата со деменција

Истражувањето е сосредоточено кон подобрување на мојот живот и на животот на другите лица со деменција. Јас имам можност да учествувам во истражување. Воспоставени се иновативни практики за да ми направат да ми биде полесно да живеам добро со деменција. Податоци за деменција редовно се објавуваат за да можам да видам дали има напредок.

Како ќе ги подобриме резултатите?

1. Да се поттикне инвестирањето во истражување, иновации и истражување заради превенција, намалување на ризик, дијагностицирање, третмани (вклучувајќи и лек), целосна нега и справувуње со сите видови на деменција.
2. Да се подобри усогласувањето на приоритетите и финансирањето во австралиското истражување на деменција и да се вклучат лица со деменција и нивните негуватели, кои ќе ги определат идните приоритети за истражување.
3. Да се подобри разбирањето на резултатите за лицата со деменција од луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни заедници.
4. Да се промовираат целосни системски периоди за да се подобрят податоците за деменција (на пример, преку регистри за клинички квалитет.)
5. Да се подобри собирањето на податоци за нега на здравјето, општествената нега и негата на стари лица, потоа достапност и интеграција за поддршка на истражувањето, известување за планирање на политиката и услугите, надгледување на подобрувањата и известување за резултатите за сите видови на деменција.

Потреба за промена	Знаење повеќе за деменција, употреба на она што го учиме во секојдневната нега и пробување нови начини да се направат работите е важно за да се спречат нови случаи и за да се подобрят третманот и негата.
Каде сакаме да бидеме по 10 години?	Подобрени национални податоци за деменција ги определуваат политиката и програмите и овозможуваат подобрувањата да бидат надгледувани со текот на времето. Иновативно и преносно истражување ја определува праксата за рано откривање и дијагноза, третман и нега.
Како знаеме дека сме постигнале резултат?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зголемено учество на лица со преживеано искуство на деменција во сите стадиуми на истражувачки проекти финансиирани од јавноста, вклучувајќи лица од луѓето од Првите нации, CALD и други разновидни зедници. 2. Зголемен број на висококвалитетни, прегледани од колегите, достапни за секого австралиски статии за деменција. 3. Зголемен број и вредност на одобрени дотации за истражување на деменција. 4. Подобрени национални извори на податоци (на пример, анкети, минимални национални групи на податоци) кои вклучуваат податоци за деменција, и деменција како група со висок приоритет, вклучувајќи ги луѓето од Првите нации, CALD, регионалните, руралните и оддалечените и другите разновидни заедници. 5. Подобрени национални податоци за утврдување на бројот на лица со деменција.